

Az önámitás és a lezüllés

Írja: JÁVOR PÁL

1956 Apr.

Jávor Pál

“Az önproblémáiban megzavarodott ember könnyen nyul az italos pohár után és ha az alkohol elködösíti agyában az élet komizságait és a megélhetéscrt folytatott küzdelmét fellágyítja, akkor a problémákkal küzködő ember megbékél sorsával, — de csak addig, míg az ital okozta mámor tart. Ha azonban a józanság felülrekedik és kegyetlenül rámutat a tényekre és tényezőkre, amelyekkel meg kell birkóznia és azokat le kell gyurnia, hogy ura legyen az életének, akkor az erős lélek vagy megverekszik a nehézségekkel vagy áthidalja azokat természetes észjárással. Gyenge lélek hívja bajnoktársul az italt, ami az életküzdelemben alattomosan megöli a benne bizót.

Az elsőstációs ivónak fogalma sincs, hogy az itallal való kacérkodása milyen végzetes lesz életében, hivatásában. A kezdő szeszibajnok elég sokáig harcol önmaga ellen, míg elég érett lesz, hogy elinduljon a második stációs útjára, amely már rövidebb ideig tart, mint az első italos botorkálása. Minden alkoholos tünet fokozodik. Az italozásból szenvedély lesz, mert az egy pohár ital kívánja a másodikat, a második a harmadikat és így tovább a vágy csak fokozódik. A második stációs már reggel kezd az ivást és egyedül kezli szeszelni. Már elfelejt kortyolni, már csak nyakal s nem érzi az ízét annak amit iszik. A folyékony mérget gátlás nélkül ereszti le a torlán. Kéznel van az italos üveg az éjjeli szekrényén, kéznél van a munkahelyén. Néha vannak józan időszakai a második stációsnak, de a rövid józanság után hevesebb ivás következik.

A rövid erkölcsi emelkedettséget, kocsmai de-
vernya követi. Az ilyenfajta ember próbál kisza-
badulni az ital igájából és fogadalmakat tesz. Meg-
fogadja, hogy például 3 órától 7 óráig nem iszik.
Az absztinencia alatt lázasan figyeli az órát és
ha a fogadalmi idő lejárt, akkor gratulál magá-
nak, hogy milyen erős lélek s utánna úgy ünnepli
öngyőzelmét, hogy kétszercsét issza annak, amit
rendszerint szokott. A harmadik stációs ivó, már
az alkohol áldozata. A legyőzött, aki iszik mert
él és csak azért él, hogy ihasson. Az iszákos tes-
te és szelleme kegyetlenül szenved az öngyűlölet-
től, az önsajnálattól és a lelkiismeret furdalás-
tól. A fájdalom és szenvedés állandó és félelme-
tes pajtása az alkoholistának. A harmadik stá-
ciós ivó egyszemélyben egyenlő a fizikai, szelle-
mi és lelki lezüllyéssel."

Radnay Pali orvos barátomnak csak annyi időt
adtam pihenni, míg megfőzte a kettőnk fekete ká-
véját s máris azzal a kérdéssel hozakodtam elő,
hogy miért alkoholista az egyik ember és miért
nem alkoholista a másik is?

"Az alkoholizmust kutató tudósok, két főcso-
portba osztották a szesz betegeit — mondta. —
Az első osztályba sorozták a lelki és idegbajban
szenvedőket. Ilyenek a gyávák, a kishitűek, a
félénkek akik még a nőkre se mernek nézni. Sok
ember az évei gyarapodásával elhagyja ezeket
a fiatalsággal együtt járó hibákat. Sok ember
azonban az alkoholban látja a gyógyulását. Az
ital állandó élvezete csüggeszt, busit és nem vi-
dító, nem frissítő."

Radnay Pali szavai úgy hangzottak az orvosi rendelőjében, mint mázsás szikla darabok zuhanása egy csendes vízi tóba.

“Egyes embereknél az ital felfokozza az érzékenységet és az önuralmat meglazítja, másoknál az érzékenységet és önuralmat elaltatja. Sok ivónál a gátlások felszabadulnak. Az itél és lelki betegeknek az alkohol feloldja a belső feszültséget, az önkritikát elnémítja, abban a hitben ringatja őket, hogy szellemesek, okosak és kedvesek. Ha véget ér a mámor, visszatér a lelki bizonytalanság, a büntudat, az önsajnálát, mert a tudat alatt jajgat az én, amit az ital hatása alatt megkínzott. S hogy elzsibbitsa a lelkifájását, iszik egy nagyot az italos és lassanként az ilyenfajta szokásából megrogzottság lesz.

Az alkoholisták második főcsoportjába tartoznak azok, akiknek a társadalmi helyzetük, környezetük vagy munkaterületük teszi könnyűvé az ivást. Ezek az ital hatása alatt még a jó Isten felett is uralkodni akarnak nemcsak a környezetükön és családjukon. Ezek az emberek mielőtt a pohárhoz nyultak volna, közkedvelt és nyílt természetű egyének voltak, ezzel szemben az ital hatása alatt fölényesek, gyanakvók és cinikusok lettek. Sok közöttük világmegváltónak képzele magát. Ital az élettársuk.

Egy italost a józan utra vissza téríteni, nagyon kényes feladat. Nyaggatni, piszkálni egy vadul ivót nem helyes dolog, mert a szüntelen “miért iszol — hagyad abba az ivást, — tönkre megy az egészséged, — börtönbe kerülsz az ital miatt”, stb. csak dühíti az alkoholistát és dachból még többet iszik. Ezek az emberek, ha italról van szó, nagyon óvatosak és ravaszok. Ha szükséges, akkor furfanggal tartalékolják napokra vagy hetekre a megkívánt ital mennyiségüket és olyan helyeken tárolják, hogy józan ember fel se lételezi a dughelyeket. Női alkoholista rengeteg van. Az arány, — egy férfi, hat nő. Az alkoholizmusból kigyógyulni csak megértő barátság, orvos, lélektan és vallás segítségével lehet. Azok az ivók, akik csak belesodróttak az ivásba, könnyebben gyógyíthatók, mint azok, akik itélgekonnál fogva áldozatai az ivásnak. Alkoholistából sohasem lehet mérsékelt ivó. Egy alkoholista, ha meg akar gyógyulni, akkor teljes mértékben hagyja abba az ivást.”

Én kötelességemnek tartottam, hogy megírjam egy orvossal folytatott beszélgetésemet, mert a jó Isten a megmondhatója, hogy az emigrációs magyarnak mennyire butítója, nyomorítója és gyilkosa lehet az ital.